

Ансат сиплев

РЕВМАТИЗМРАН –
ПАХЧА ЭМЕЛЁСЕМ

● Үратаكان төле йүс кашман /редька/, пыл тата шурă эрекхуташип саттарни лайăх пулăшать. 1,5 стакан сëткене 1 стакан пылпа, 0,5 стакан шурă эрехпе, 1 апат кашаке шултра тăварпа хуташтармалла.

● Ревматизм тата подагра апратсан сельдерей тымаренчен юхтарнă сëткен витёмлө. 1 апат кашаке веттэнэ чёрэ тымары тин вëрене 2 стакан шыва ямалла, савата јаш чёркесе 4 сехет лартмалла, сархтармалла. Кунне 3-4 хут апачен çур сехет маларах 2-шер апат кашаке ёсмелле. Сельдерей тымарне сиве шыва та ярса лартма юраты. Çак шëвеке кунне 3 хут апачен чёркешер стакан ёсмелле.

● Вăрах ревматизмран нимëç халăх медициниң рецепчепе сипленни ўрă витём күрет. 1 литр шыва шалча пăрчин /фасоль/ веттэнэ 20 грамм хуташии ямалла, вăйсăр çуллам 3-4 сехет вëретмелле. Сывенсен сархтармалла. Кунне 4-5 хут çуршар стакан ёсмелле.

ЙЕТЭНПЕ СУХАН

Юн пусамë ўснинчен сипленме йетэн /лён/ вăррипе сухан шыве пулăшыççë.

Термоса 2 апат кашаке йетэн вăрри тата тин вëрене 2 стакан шыв ямалла. Çेp каça лартмалла, вăхăт-вăхăтпа силлесе илмелле. Ирхине шëвеке выц хырämäл 1 стакан ёсмелле. Тепер стакан – каçхи апат умён. Пыршлăх ёçе та йëркене кëрет. Сиплев курсе – 1 уйăх.

Çапах та йетэн шывне чарăнмасăр ёсмелле мар. Тăхтавсем вăхăтэнче юн пусамне йëркене кëртме сухан шыве усă курмалла. Вăтам пёр сухана хуппипех стакана хумалла, вëрене сиве шыв хумалла, çेp каça лартмалла. Ирхине выц хырämäл ёсмелле. Кашнинчек çенрөн хатëрлемелле.

БИХРА УТИПЕ

Чëрепе юн тымаресен чирëсемпе апратсан сывлаха лайăхлатма юн тымаресене тасатмалла. Биҳра ути /чëрепша/ пулăшать.

Үсен-тăранан çेp çийëнчи пайне татса илмелле. Çумалла, алшăллипе типтëмлле, вëtë вакламалла. 1 пай курăка 2 пай шурă эрехе ярса сута 3 эрне лартмалла, сархтармалла. Çур стакан сиве шыв 5-10-шар тумлам настойка ярса ёсмелле. Сиплев – сывлах лайăхланичен.

ХАМЛА ÇАВЕ

Май остеохондрозне пула ыратнине ирттерме хамла çаве хатëрлемелле. Çур литр банкине хамла пучахесем тултармалла, хëрринченек тип çу хумалла. 2 эрне лартмалла. Малтан ёнсене саттарса ёштамалла, унтан хамла çавенче йëпетнë салфетка хумалла, çиелтен компресс хүчепе /полиэтилен/ мар/ витмелле, пусма таткепе çирëплетмелле. Çакан пекех ыратакан пилëкпе сыпăсene te сиплеме юраты.

ÇАИНГАЛАХ

Кăнтăрла çëрле		
29.07	+ 3 0	+ 2 3
30.07	+ 2 4	+ 2 0
31.07	+ 2 4	+ 2 0
01.08	+ 1 7	+ 1 6
02.08	+ 2 2	+ 1 8
03.08	+ 2 2	+ 1 7
04.08	+ 2 1	+ 1 6

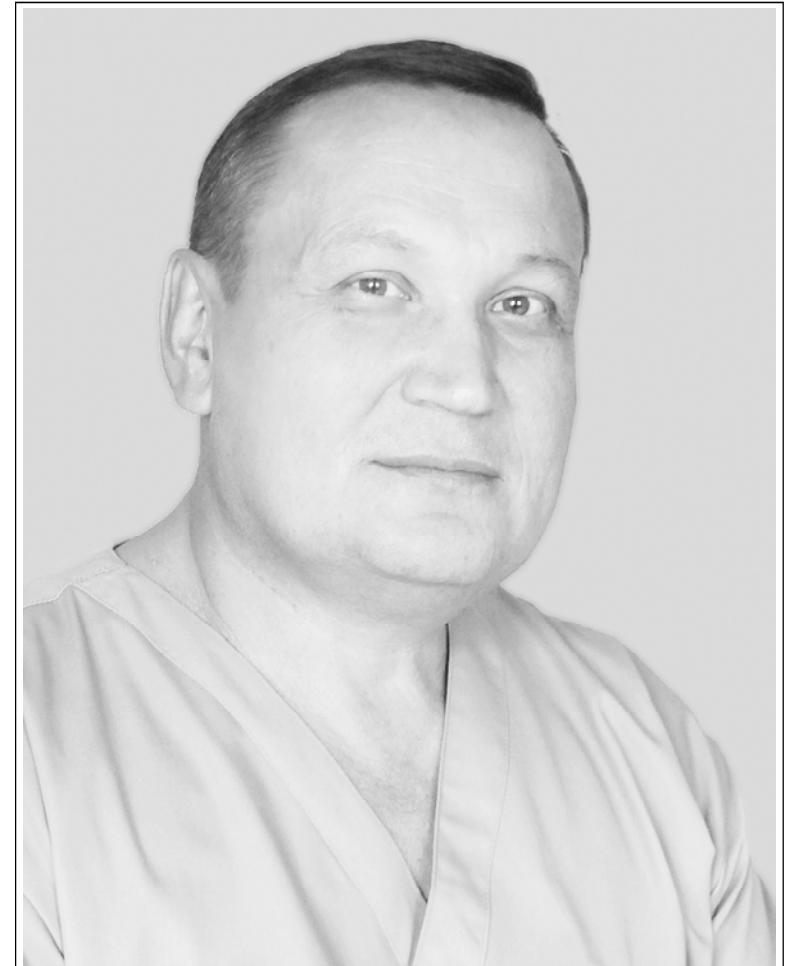
Витёмлө

ÇЕМЁРТ
ЧЁЛЁМРЕН
СИВЁТЕТ

Туртма пăрахмалли меслетпе отпушк вăхăтэнче усă курсан лайăхрах. Вăхăта тăсмалла мар, сигаретсene, пепельницăна, сиенлë йăла çинчен аса илтерекен пëтэм япалана тûрех кăларса пăрахмалла. Туртас килекен туйам çеккунтлăха кăна вăранать. Çак тапхăрта çăвара апат соди хушнă шывпа /1 стакан шыва 1 чей кашаке сода/ чүхесе хăвăра пулăшма пулать. Е тарăннăн сывласа илмелле та тăххăр таран шутланă хыççăн сывласа кăлармалла.

Никотин туртаменчен хăтăлма пулăшакан çамлаксем, пластирьсем пур. Халăх меслече та паха. Çемэрт турачесене хүсса илмелле, çулçисене иртмелле. Туратсене пёр сантиметр тăршшë вакламалла, сëтел çине хурса типтëмлле, шăрпăк курупкисене тултармалла. Яланах пёрле илсе çүрмелле. Туртас килсенех çемэрт патакне çăвара хыпса мунчала пек пуличенех çамламалла.

Ку меслет ансат та витёмлө пулнипе палăрса тăрать. Сăмах май, çемэртре никотин туртамне вăйсăрлатакан япала пур.

Вадим Степанов – республикан офтальмологи клиника больницы ачасен уйрämén заведующий, аслă квалификаци катогориллë тухтăр. Ётешсем вăл опытлă специалист, пултаруллă ертүсë пулнине палăртаççë. Пëчëк пациентсен ашшë-амашë ёна ачисене күç чирëсенден сыватас тĕлëшпе чуна парса тăрăшнăшан тав тăваççë. Вадим Вениаминович – Чăваш Енри медицина ёçченесен ассоциацийен, Раççeyri офтальмологсен обществин чăваш регион уйрämén члене.

Санкүкерчеке больница сайтэнчен илнë.

ÇЕМЧЕ ТЕ
АША

Хулпуçисен мышцисем ыратсан хыр, чăрăш е шурă чăрăш /пихта/ йëкелëсемпе массаж туни çаммăллăх күрет.

Малтан йëкеле тин вëрене шыве чиксе писëхтермелле. Вăл çемçелет, унсăр пусне јаш йëкелпе массаж тунин витёме та вăйлăрах. Ýte çуллă крем сëрмелле та ыратакан мышçасем тата пëтэм кëлете тăрăх јаш йëкеле кустармалла.

ÇАКĂРА СЕРСЕ

Лямбли текен паразитсенчен хăтăлма çаммăл мар. Халăх сиплевсисем ятарлă бутерброд симе сëнече.

Ирсерен выц хырämäл пысăк мар хура çăkăp татăкне аптека тикётне çүхен сérse çимелле. Вăл лямблисене витёмлë пëтерет. Темиçе кун сипленен вëсенден тĕп-ëрëпех хăтăлма май пуррине палăртаççë.

МУСКАТ МАЙАРПЕ

Ураги венăсем варикозла сарăлсан ансат меслетпе усă курма пулать. Витёмлë палăртăр тесен нумай вăхăт сипленмелле.

200 грамм мускат майарне вëtë теркăпа хырämäл, 1 литр шурă эрехе ямалла. 2 эрнерен сархтармалла, тĕп-ëнчи каяшне пăчăртаса шëвекне юхтармалла. Настойкăна кунне 3 хут 25-шар тумлам ёсмелле. Шëвек çула çитет. Вăл лайăх пулăшнине палăртаççë.

ПЕЧЕРТСЕ
ЯРСАН

+ Ýte пëчертсе ярсан сиенленнë вырăна кирек мэнле çанхăк сапмалла. Кăштах чăтмалла кăна – ыратни тата чёптэн хăвăрт иртесе.

+ Организма пëтэмшле çирëплетме кунне 2-3 хут пыл хушнă вëлтрен чейе 1-2-шер чашак ёсмелле.

+ Иммунитета лайăхлатма кунне 3-5 хут 1-2-шер апат кашаке вëлтрен сëткене ёсмелле.

+ Мозольсем апратсан çитерчëс-и? Сухан хуппине эрех укусуне ярса 2 эрне ислетмелле. Мозоль çине хурса çирëплетмелле, çेp каça тытмалла.

Хисеплë вулакансем!
"Хыпар" Издательство çурчён кăларämесене 2016 çулан I çурринчى илсе тăмашкăн

июль уйăхэнчен тытăнса
август уйăхэн 31-мëшччен –

ЙÜНË ХАКПА!

"ХЫПАР" – 625,62 тенкë

/кăçалхи II çур çултинчен 172,44 тенкë йүнëрех/

"Хыпар"-эрнекун – 325,92 тенкë

/19,62 тенкë йүнëрех/

"СЫВЛАХА" 223,2 тенкëпе çырăнтараççë

Пёлни пасмасъ

ПАХЧАРА ЧЕЧЕК НУМАЙ

Чечексene илемшён юрататпәр. Ҫав вәхәтрах вәсенчен хашё-пәри апатра та питә усәллә пулнипе паләрса тәраççә. Тәсләхрен, артишок, настурци, бархатцы.

Бархатцы

Унай чечеке кресс-салатпа армути тути калать. Анчах апатра ылтәнрах сарә бархатцы чечеке кәна усә кураççә, хәмәртарах хәрлә тата лимон тәслә чечексем симе юрәхлә мар. Чечеке каротина, С, Р тата Е витаминсемпен пүян, унра эфир ҫәвә, сәрлакан сарә япала пур.

Бархатцы чечекне салата, яшкана, соуса, тутлә шыва витаминсемпен тата микроэлементсемпен пүянлатма хушаççә.

Грузи кухнинче бархатцы чи юратнә техемләх-сенчен пәри шутлананть, ёна имерети шафране тесе. Типәтсе ҫанәх пулличен вәтетнә чечеке тухәтра шафран вырәнне апата тата сарә вырәнне сыра, эрхе, улма-сырларан хатөрленен пылак шыва хушаççә.

Сиплә, организма пәтәмешле ҫирәплетекен чей рецепчә: 2 апат кашәк бархатцы чечекне тата 1 чей кашәк түпәлха /таволга/ чечекне тин вәрене 2 стакан шыва ямалла, 20 минут лартмалла. Чейе күнне 3 хут апат умён 1-ер стакан ёçмелле.

Настурци

Пылакрах техемлә чечекрен яшка, салат хатे-рлеççә. Ёлек мәнастырысендес настурцин чечеке кәна салата хушнә, ҫак блюдәна "кардинал

салаче", ҫамрәләхпа сывләх ҫалкуçе тесе хакланә. Пахаләхне кура настурцире тәслә салат тесе.

Хальхи диетологсем чечек чәннипех усәллә пулнине ҫирәплетеççә. Настурци хушнә апатель дитетара тата сиплевре пәлтерешлә вырән йышаççә. Настурцире фитонцидсем, каротин пур, вәл С, В1, В2 витаминсемпен, йодла, калипе, фосфорпа пүян. Унсәр пүснә ўсен-тәран антибиотиксем пур.

Артишок

Артишок – пурте лайәх пәлекен тал писенне хупах тата астра тәванды. Чечеке ларнә тапхәрта артишок 7-8 сантиметр диаметрлә хәрләрх кәвак карçинккасемпен витёнет, тал писене уйрәмых аса илтерет. Анчах ёна сарәлма памасәрах касса илмелле. Шәпах йәкел евәр пүснә ҫитмен ҫак папкасемпен апатра тата медицинәра усә кураççә.

Артишокра – 3 процент белок, 10-15 процент углеводсем, аскорбин йүçек, В1, В2 витаминсем, каротин, паха минералсем. Йүсен-тәрана цинарин йүçек тутә кәртет. Ҫак япала пәвершән питә усәллә, ват шәвекне, шәка ҫемсөн хәвалама пулашать. Унсәр пүснә цинарин пуррине кура артишок атеросклероздан усәллә. Артишок вар хытнипе кәрешме пулашакан инулинпа та пүян.

Диета апатланавәнчесе ўсен-тәран пысак вырән йышаçнаты. Ку унра калори питә сахаллиничен та килет: 100 грамм чёрә артишокра 28 килокалори, пёсернинче – 53 килокалори.

Мицелләх

КҮÇЛӘХ – СИРЕ ЮРӘХЛИ

Хәвел пайәркисенчен хүтәлекен күçләх алатын кура кәна мар, вәл күса мәнле витәм күме пултарнине шута илсе тимлә сүйламалла. Офтальмологсем ҫапла сәнене.

1. Күс ҫивәхә кайсан /бли-зорукость/ кәленчи хәмәр тәслине түяналла, инсете кайнисен /далынозорукость/ – симес тәслине.

2. Күс ҫивәчләх ѫйреклә ҫынсene хура, хәмәр, сарә кәленчеллисем пурте юраççә, вәсем

тәслә пайәркасene пәр евәрлех ҫатса илесе.

3. Линза ытла ҫута та, тәксем те пулмалла маррине аспа тытәр.

4. Сарә тата кәрен кәленчеллә күçләхсene хәвел ҫути тәтрелләрх чухне тәхәнма кәлаççә, мәншән тесен вәсен

фильтрацийе ҫителәксөр.

5. Кәвак кәленчеллә күçләх ытларах модәллә аксессуар вырәнече, вәл хәвелрен хүтәләймest.

6. Хәвел янкәрләхне кура ҫуталакан е тәксемленекен "хамелеон" линзәллә күçләх паха. Вәл хрусталике ҫута тәрук үлшәнса тәнинчен хүтәләт. Анчах ҫак күçләх водительсен тәхәнма юрмасы.

Халәх медицини

АРТРИТ НУШИНЧЕН

■ Кәтмел /брусика/ ҫырлине, утмәлтурат /василек/ чечекне, эмел шур күрәкән /шалфей чечекне, сиплә вероника күрәкне пәр виçепе илсе хүтәштармалла. 1 чей кашәк пухха тин вәрене 1 стакан шыва ярса 20 минут лартмалла, сәрәхтармалла. Күнне пәрре 1 стакан вәрилле ёçмелле. 2 эрнә сипленинә хыççән тепәр тәрлә рецептпа сиплениме пүсламалла.

■ Укропа, хурләхан ҫулчине, пилеш ҫырлине, петрушка вәррине, кавән вәррине пәр виçепе

илмелле, лайәх вәтетсе хүтәштармалла. 200 грамм хуташа тин вәрене 1 литр шыва ямалла, 1 сехет лартмалла, сәрәхтармалла. Күнне 2 хут 1-ер стакан шәвеке саҳар е пыл хуша ёçмелле.

■ Үратакан сипла сәтәрмә прополис маçә хатөрлеме пулать. 100 грамм вәтетнә прополиса 100 грамм тип ҫаба ямалла, шыв мунчине лартса ыр сехет аштамалла, пәтратсах тәмалла. Прополис ҫура йайлтас ирәлсе пәттәр. Сипла сәтәрас умён маça сивётмелле.

Килми түхтәр

ШАМÄ ӰСЕТ ТЕ ӰСЕТ

Уран пүс пүрнин аялти сыйпинче шамä ўссен килти мелсемпен шута илме сәнене.

1. Массажтумалла. Уран пүс пүрнине тәлти пайне, унтан пүрнине тә ҫавра хусканисемпен массаж тумалла. Аңсат ҫак масажа тәтшәрах тума тәрәшшәр.

2. Сәрмelle. Мәкәрләнә шамä таврашәнчи ўте кашни кунах йод настойки сәрмelle.

3. Сәтәрмалла. Аптека каштан настойкипе шамма кашни кун сәтәрмалла.

4. Ҫемсетмелле. 2 апат кашәк тәвара 1 литр шывра ирәлтермелле, 10 тумлам йод хушмалла. Урасене ҫак шәвеке чиксе 15 минут лартмалла. Унтан урасене шалса типтәмelle, ҫуллә крем сәрмelle. Процедурна кашни кун икә эрнә тумалла. 2 эрнә тәхтамалла та тепәр курс ирттермелле.

5. Ваннәчка тумалла. Шамәр күрәкэн /подорожник/ ҫул-çипе календула чечекне пәр виçепе илсе хүтәштармалла. 4 апат кашәк пухха тин вәрене 2 литр шыва ямалла, 30 минут лартмалла. Ҫак шәвеке янә савәта урасене 20-30 минут чиксе лартмалла. Процедура хыççән урасене шалса типтәмelle, ҫуллә крем сәрмelle. Йүснә шамä шыçсан пулашать.

6. Морс ёçмелле. Кәтмел /брусика/ ҫырлине нимәрләмelle. 2 стакан ҫырлана 1 литр шыва ямалла, ҫулләм ҫине лартмалла, вәреме кәртмелле тә ҫулләм ҫинчен илмелле. Сәрәхтармалла, сивенсән саҳар е пыл хушмалла.

7. Құрәксен шәвеке хатөрләмelle. 100-шер грамм кәтмел, хүрән ҫулсисене, йыт ҫемәрлән /крушина/ хуппине, 200 грамм сарә күшәнурине /бессмертник/, 50 грамм шур тәрәллә хыт күрәк /тысячелистник/ хүтәштармалла. 1 апат кашәк вәтетнә пухха тин вәрене 300 миллилitr шыва ямалла, 5 минут вәретмелле. Ҫулләм ҫинчен илсен 4 сехет ўшыраста лартмалла. Апачен 15-20 минут маларах ҫуршар стакан әшләлла ёçмелле.

8. Чей пёсермелле. Чей заваркине темисе касәк панулыми хушмалла, вәл шәк йүçекен тәваресене каларат.

Ҫамах май, ёçрлене хирәс шамä ҫине чёрә ёне ашне ҫүхе касәк хумалла, бинтламалла, чалха тәхәнса ҫывәрмә выртмалла. Ҫёр каça какай типет, шамä пёчёкленет.

КИШЕР ҪИМЕЛЛЕ

Геморрой апратсан халәх мәләсемпен сипленинә ҫамәлләх күрет. Хаш-пәр рецептпа паллаштаратпәр.

+ Тәкәрчене /трилистник/, армутине /полынь/, кайкәр күрәкне /горечавка/ пәр виçепе илсе хүтәштармалла. 1 чей кашәк пухха тин вәрене 1 стакан шыва ярса 30 минут лартмалла, сәрәхтармалла. Күнне 2 хут 1-ер апат кашәк ёçмелле.

+ Күн тәршшәпе теркәланә чёрә кишәр май килнә таран ытларах ҫиме хүтәштармалла. Ҫёрлене хирәс ут кәшкарә /конский щавель/ ярса писчехтернә питә вәри шәвеке 1 стакан ёçмелле.

+ Үхран тасатнә шәлләсene чымламасәрах ҫатмалла. Үхран ирәлмест, каяшпа пәрле пыршәләх тәрәх күсца чирлә пырша хәртсе иләт, сывалма пулашать.

+ Тәртәнине, ыратнине ирттерме сиплә пәр пулашать. Ӑна эмел күрәкэн /ромашка/ чечеке, вәлтәрән ҫулси, юман хуппи ярса вәретнә шыва шәнтәсә хатөрләмelle. Пәра геморрой мәкәләсем ҫине темисе минута хураççә.

ЧУСТА СИПЛЕТ

Остеохондроза пула ыратма пүсласан ыраш чусты хурса сипленинә ырә витен күрет.

Ҫур литр ўшыра 70-100 грамм чёрә ҫөпре тата ыраш ҫанәх ырса чуста ҫармалла. Ӑна сулхәнрах тәттәм вырәнта 7 күн лартмалла. Хәпарма пүсласан пәтратсах тәмалла. Ҫиче күнран сиплә чуста хатөр.

Компреса хатөрлене вәхәтра малтан 1 чей кашәк апат соди хушнә 1 стакан вәри сөт пёчёк сылкәмсемпен ёçмелле. Унтан 2 сий марльана чуста сәрмelle. Типә алә ҫине 3 тумлам скилидар түмләтсе ыратакан пиләкә сәтәрмалла. Пиләк ҫине чусталлә марльана хумалла, ҫиелтен целлофанпа, мамәкпа витмелле, пысак алшәлипе чёркесе ҫыхмалла. Ӑшә утиялла пысак нимён та сәрмelle мар – хай тәллән түрләнне памалла.

Курс – 7 күн. Сиплә чустапа темисе хут усә курма юрат.

ЧЁРЕ ЭЛИКСИРӘ

Вәл чёрә мышынине ҫирәплетет, юн пусамне ўркене кәртет, юнри холестерин шайне чакарат.

Ҫүллә анас күрәкэн /девясил/ вәтетнә тымарә 70 грамм, пыл 30 грамм, лайәх ҫунә тасатман сөлә 50 грамм кирлә. Сөлле ҫур литр шыва ямалла, вәреме кәртмелле тә ҫулләм ҫинчен илмелле, 3-4 сехет лартмалла. Унтан анас күрәкэн тымарне сөлә шывнә ямалла, каллех вәреме кәртмелле, ҫулләм ҫинчен илмелле тә 2 сехет лартмалла. Сәрәхтармалла, пыл хушмалла.

Шәвеке күнне 2-3 хут апат умён ҫуршар стакан ёçмелле. Курс – 2 эрнә.

Чемнелх төнел

ПИТПЕ ҪҮС ВАЛЛИ –
ЧИЕ МАСКИ

Дерматологсем витилиго апратсан чёрө чие ҫиме тата тата сёткенне ёсме сёнеңчә. Ўт ҫинчи пәнчәсенчен хәтәмма чиери никотин йүсек пулайшать. Ҫүс ытла ир шуралма пусласан лайах писсе ҫитнә ҫырлине ҫине, сёткенәпес ҫүс тымара сәтәрни усайллә.

Үте сиплеме чиен вётетнә ҫулципе те, ыывбашан хупли ҫуркалансан юхса тухнә сухарпа /камедь/ та усә кураңчә. Төслөхрен, үт сиенленсе юнлансан суран ҫине чёрө чие ҫулчине вётетсе е сёткенәнче йептәннә мамәк хураңчә. Шатрасем ҫине – чие сухарне.

Килти косметикара чие паллә вырән йышаныть. Ҫырлинче үте кирлә тулахлә япала чылай: органика йүсекесем, пектин, хытаракан япаласем, витаминсемпе минералсем.

Үте нүретет, ҫамрәклатать

Чие маски үте нүретет, ҫамрәклатать, тасатать, тар шатәкесене пәрет. Ҫак ырлапа ҫуллә, сарләнә тар шатәкесемлә үтшён уйрәмаш усайллә. Ҫав вাহатрах чие ҫырлипе сёткене тип ҫупа е ҫара сётпе /сливки/ пәрле типе үте те паха витәм күреңчә.

• Ҫуллә үтшён ҫак маска усайллә: чиене лүйәркесе сёткенне юхтармалла. Сёткене йептәннә мамәкә е марля салфеткәна питпе мәй ҫине 15-20 минута хумалла.

• Ҫуллә үт валли төлөр рецепт: кашт крахмал хушнә чие сёткене питпе мәя сәрмelle, 20 минутран әшә шывра йептәннә мамәк тампонна шәлса таатмалла. Сёткен вырәнне нимәрлән ҫырлапа усә курма юраты.

• ывәннипе күс айә тартсан, тәксемленсен нимәрлән чие ҫырлипе хәйма е тәпәрчә хуташне хуни пулайшать.

• Үте шуратакан маска хатәрлеме шултра темище чие ҫырлине лүйәркесе темище түмлам лимон сёткенәпес тата 2 апат кашәкә йүсчә сётпе хуташтармалла. Маскәна тасатнә үте 15-20 минута сәрмelle, унтан сивә шывна ҫуса тасатмалла. Үт типе пулсан лимон сёткенәпес усә курма сәймечә.

• Үт типе чухнә чие пәттине тип ҫупа /олива ҫәвә лайахрах/ хуташтарса питпе мәя сәрмelle. 10 минутран мамәк тампонна шәлса тасатмалла та әшә шывна ҫумалла.

• Ватлакан үт валли стаканын вицәмеш пайә чухлә чие пәттине 1 чей кашәкә пылла /ана

аллерги ҫук пулсан/ тата 1 апат кашәкә палан сёткенәпес хуташтармалла. Маскәна пите сәрмelle, 10-15 минутран сивә шывна ҫуса тасатмалла. Маска пите тулахлә япаласемпе тивәсттер, пәркеленчәкесене якатать.

• Уҫалтаракан, тонуса ҫәклекен, үт писәләхне ўстеркен маска валли чие ҫулципе ҫамрәк түрачә кирлә. 2 апат кашәкә чәртавара тин вәрнә 1 стакан шыва ямалла, вайсәр ҫуләм ҫинче 15 минут писәхтермелле. Шәвеке чиксе ҡаларнә марльана пит ҫине 15-20 минута хумалла.

Ҫуллә пулсан

Чие сёткене хүшса хатәрленә маска ҫүсө ҫирәпләтипе пәрлех йәлтәртатакан сывә тәс кәртет.

Ҫүс ҫуллә пулсан чие маски ырә витәм күрет. Ҫырлисене эмальянә кастрюле хурса лүйәркемелле, пәчәртаса сёткенне юхтармалла. Сёткене ҫәрүмни крахмалә тата шултра мар пәр лимон сёткене хүшса хәйма пек нимәр пуличчен пәттатмалла.

Маскәна пуса ҫавас умән усә курмалла. Ҫүс туралы уйра-уйра маскәна тәршшәпх сәрмelle. Унтан пуса целлофанна витмелле, алшаллипе чәркемелле. 40-60 минутран ҫүсә әшә шывна шампуныпе ҫумалла, лимон шывәпес /1 литр шыва – 1 апат кашәкә лимон сёткенәпес чүхмелле.

Хускану

ЙЕКЕР ЯНАХРАН ХАТАРӘ

• Тутасене ҫатәрласа тытмалла та питсене хәмпә пек вәрсө хәпартмалла. Шәвәр пүрнесемпе питсене пусармалла, сывлаша ҡалармалла мар. Вуннәччен шутламалла, унтан питсене ҫемсетмелле. 10 хут тумалла.

• Ҫәвара сарлакан кормалла тата күссеңе чармакламалла. Вицәм таран шутламалла. 10 хут тумалла.

• Ҫәвара сарлакан кормалла, пуса хысгалала ямалла. Янаха малалла ҡантарса ҫәвара уса-уста хупмалла. 10 хут тумалла.

• Ҡаранташа шәлсемпе

хәтәрмелле. Янаха малалла ҡантарса ҡаранташа сывлашра ҫавашкасем ўкермелле е алфавитри саспаллисене ҫырмалла.

• Кравать ҫине урасене пәрле тутса, аләсөнә кәләтке ҫүмәпес тәсса выртмалла. Ынсене хытарса пуса майәпен ҫәклемелле. Унтан майәпен антармалла. 5 хутран пусламалла та 20 хута ҫитермелле.

• Урайне е вырән ҫине лармалла, чәркүсисене хырәм патнелле түрса илмелле. Мәя ҫүлелле тәсмалла, хулпүсисене аяллала антармалла. Кәләткене хускатмасәр янаха черетпе сылтәм, унтан сулахай хулпүсисем патнелле пәрмалла. Мәя түрә тытмалла. Кашини еннелле 5-шер хут тумалла.

• Пүспа кашини еннелле 10-

лалла ямалла, ҫак вাহатра сәвара уса-уста хупмалла. Малтанхи пек лармалла. 10 хут тумалла.

• Кравать ҫине урасене хүслатса /туркәлла/ вырнассә лармалла. Ҫурәма түрә тытмалла, хулпүсисене аяллала антармалла. Кәләткене хускатмасәр янаха черетпе сылтәм, унтан сулахай хулпүсисем патнелле пәрмалла. Мәя түрә тытмалла. Кашини еннелле 5-шер хут тумалла.

• Пүспа кашини еннелле 10-шар хут ҫавра хусканесем тумалла.

Редакци асәрхаттарать: халәх мелсемпе сиплеме пуслас умән тухтарпа канашламалла.

УЧРЕДИТЕЛЬ: Чөваш Республикин Информаци политетикипе массәләк коммуникациясен министерствин "Хыпар" Издательство ҫурчә" Чөваш Республикин хай тытамлә учреждений

Ҫырәнмалли индекс: 11524

«ХЫПАР»

Издательство ҫурчә" автономи учреждений

Директор-тәп редактор
В.В.ТУРКАЙ
Редакторшән
Л.А.КОВАЛЮК

Хасата Федерацин ҫыхану, информаци тәхнологийесен тата массәләк коммуникациясен сөрийнин надзор службинче /Роскомнадзор/ 26.04.2013 ҫ. ПИ ФС77-53798 №-не регистрациянен.

РЕДАКЦИПЕ ИЗДАТЕЛЬ АДРЕСЕ:
428019, Шупашкар хули, Иван Яковлев проспекчә, 13, Пичет ҫурчә, III хут.
ЫЙТСА ПЁЛМЕЛЛИ ТЕЛЕФОНСЕМ: 56-03-04, 56-00-67.
КОММЕРЦИ ДИРЕКЦИЙЕ: 28-83-70, 56-20-07 - инспекторем.

Факс: /8352/
28-83-70.
Электронлай почта:
hypar2008@rambler.ru
hypar1@mail.ru

hypar2008@rambler.ru

Хасата «Хыпар» Издательство ҫурчә АУ техника центрәнне қаләпланә, «Чөваш Ен» ИПК АУО типографийәнче пичетлене, 428019, Шупашкар хули, И.Яковлев проспекчә, 13. 56-00-23 - издательство директорем.

Номере 28.07.2015 алә пуснә. Пичете графикпа 18 сехетре алә пусмалла, 16 сехетре алә пуснә.

Тираж 5160. Заказ 2862.

Реклама текстчесемпес пәлтерүсемшән вәсene паракансем яваплә.

САМСАНА ТУМЛАТМА

- ◆ Сәмса питрәнсен бинт татәкне шурә эрәхре йәпетмелле тәсамса кәкә ҫине хумалла. Күнне 3-4 процедура ирттермелле.
- ◆ Сивә ҫара чей заварките сиплеме пулать. Ына күнне 3 хут сәмса шәтәкесене 3-шер тумлам ямалла.
- ◆ Вәрах сунасран ҫак хуташ витәмлә: 1 тумлам сухан сәткене 3 тумлам сәтпе хуташтармалла, сәмса шәтәкесене тумлатмалла. Ҫак хуташпа ачасене тә сиплеме юраты.
- ◆ 7 пай хәрлә ҡашман сәткене 3 пай пыл ярса ирлтермелле. Хуташа сәмсана күнне 2-3-шер тумлам 2-3 эрнә тумлатмалла.

УРА КЕЛИ ҪИНЕ

Ура кәлисем ыратсан тәксем тәслә маң хатәрлемелле. 50 миллилтр һода 2 апат кашәкә пылпа тата 1 чей кашәкә вәтә тәварпа хуташтармалла. Тәксем тәслә ҫак маң 5 процедура валли ҫитет.

Каҳине ҫыварма выртас умән пусма татәкне сәрсә көле ҫине хумалла. Ҫиелтен полиэтиленна витмелле, ҹалха тәхәнса ҫыварма выртмалла. Процедурәна ыратни иртиченек кашни қашмалла. Вицәмәш процедура хысчәнәх ыратни иртме пусланине паләртәш.

СЛИВА СЁТКЕНЕ

Слива сәткене юнри холестерин шайнне чакараты. Ына хатәрлеме 1 килограмм ҫимәшә кастрюле хумалла, 1 стакан шыв ямалла, ҫуләм ҫине лартса әштәмалла. Хупписем ҫуркалансан сливана ҡалармалла та пусарса сәткене юхтармалла.

Хатәр сәткене ҡаштах вәрнә сивә шыв шүшмәлә ҫархтармалла. Күнне 3 хут апат умән стаканын вицәмәш пайә чухлә. Нумай вәхәт упрама сәткене стерилизациләш.

Реклама тата пәлтерүсем**ПУЛАШУ УСЛУГИ**

32.Лечение алкоголизма. Анонимно. Консультация бесплатно. С 8.30 до 19 ч., сб., воскр., – с 8.30 до 13 ч. А.: Чеб., пр. Ленина, 56. Т. 8/8352/552733. Лиц. ЛО 21-00-001096 г. МЗ СР РФ от 06.06.14г. Имеются противопоказания, проконсультируйтесь со специалистом.

38. ЧИСТКА КОЛОДЦЕВ. Т. 8-961-342-90-59.

45.Лечение алкоголизма, табакокурения. Т.: 89030662902, 89276673368. Лиц. 5001001230 от 08.06.2007. Имеются противопоказания, проконсультируйтесь со специалистом.

90. Бурение скважин на воду «под ключ». Т.89875766562.

152.Бурение скважин на воду. Т. 8-960-302-12-93.

ТУЯНАТАП КУПЛЮ

18.Бычков, тёлок, коров, лошадей. Т. 8-962-599-47-06.

39.Коров, бычков и лошадей. Т. 8-960-310-98-78.

562.Коров, бычков, лошадей. Т. 8-961-345-05-28.

563.Бычков, тёлок, коров и лошадей. Т. 8-967-794-92-82.

СУТАТАП ПРОДАЮ

4.Немецкие ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА. Низкие цены. Пенсионерам скидки. Замер. Доставка – бесплатно. Без вых. Т. 89875766562.

5.Блоки керамзитобетонные 20x20x40, 12x20x40, 9x20x40 пропаренные, гидро-вибропрессованные заводские от производителя – недорого; **цемент, песок.** Доставка. Разгрузка. Без выходных. Кассовый чек, документы. Т. 8-960-301-63-74.

7.ГРАВМАССУ, ПЕСОК, щебень, керамзит, чернозём. Дёшево. Доставка. Т.: 8-903-358-17-70, 8-927-668-97-13, 38-97-13.

9.Гравмассу, ПЕСОК, щебень, керамзит. Д-ка. Т. 8-903-358-30-21.

11.Срубы для бани. Т. 37-28-74.</